

Paramahansa Jogananda

Rubaijat e Omar Khajamit 26-50

interpretim shpirtëror
nga përkthimi i Edward FitzGerald-it
i Rubaijat-eve (katërvargësheve)

zgjedhi dhe shqipëroi Ridvan Bunjaku

tetor 2023

Përmbajtja

Rubaijat e Omar Khajamit (me interpretime).....	4
26	4
27	5
28	6
29	7
30	8
31	9
32	10
33	11
34	12
35	13
36	14
37	15
38	16
39	17
40	18
41	19
42	20
43	21
44	22
45	23
46	24
47	25
48	26
49	27
50	28

Rubaijat e Omar Khajamit (vetëm vargjet).....	29
26	29
27	29
28	29
29	30
30	30
31	30
32	31
33	31
34	31
35	32
36	32
37	32
38	33
39	33
40	33
41	34
42	34
43	34
44	35
45	35
46	35
47	36
48	36
49	36
50	37
Për botimin	38
Bibliografia	38
Online	38
Licensimi	38

Rubaijat e Omar Khajamit (me interpretime)

26

*Oh, eja me Khajjamin e vjetër, dhe lëre Të Urtin
Le të flasë; një gjë është e sigurt, se Jeta fluturon;
Një gjë është e sigurt, dhe Të Tjerat janë Rrena;
Lulja që një herë ka çelë vdes përgjithmonë.*

FJALOR:

Eja me Khajjamin e vjetër: Përjetoje të vërtetën e lashtë të realizimit (rrokjes, kuptimit) Zotit siç është rizbuluar nga Omar Khajjami.

Lëre Të Urtin le të flasë: Braktisi teologët që janë plot me teori.

Jeta fluturon: Nuk ka kohë për të humbur.

Një gjë është e sigurt: Veç Zoti është i pandryshueshëm dhe i përhershëm.

Të Tjerat janë Rrena: Bota e paraqitjeve është e rreme.

Lulja që një herë ka çelë: Shprehja e jetës dhe e tundimit përkohësisht tërheqës.

Vdes përgjithmonë: Kënaqësitë zbehen pasi të japin lumturi momentale; jeta humbet në misterin e vdekjes.

27

Vetë kur isha i ri i frekuentoja me qejf të zjarrtë

Mjekun dhe Shenjtin, dhe e dëgjoja Argumentin e madh

Për të dhe rreth saj: por gjithmonë

Dilja nga e njëjta Derë në të cilën hyja.

FJALOR:

Vetë kur isha i ri: Ta kërkosh Zotin gjatë periudhës së rinisë është e dobishme, pasi e mbush jetën e njeriut me realizim (rrokje, kuptim) hyjnor.

Mjeku dhe Shenjti: Mësuesit fetarë, apo gurutë, mësimet dhe shembujt e të cilëve i frymëzojnë kërkuesit e Zotit.

Për të dhe rreth saj: Që lidhet me teorinë e të vërtetës dhe teknikën e realizimit (rrokjes, kuptimit) të të vërtetës.

Dilja nga e njëjta Derë në të cilën hyja: Në meditim të thellë hyja në derën e realizimit (rrokjes, kuptimit) intuitiv të Vetes dhe i përjetoja perceptimet hyjnore të të vërtetës. Përmes të njëjtës derë dilja nga gjendja ime e mbivetëdijshe në gjendje të vetëdijshe, duke i marrë me vete ato realizime (rrokje, kuptime) të mbesin me mua përherë.

(Kjo strofë e Rubaijat-eve, zakonisht e interpretuar si referencë sarkastike për kotësinë e diskutimit intelektual mbi misteret e jetës, është realisht nderim i thellë për mësuesit fetarë të Khajamit, siç vërtetohet nga vargu i parë i katërvargëshit vijues: “Me ta farën e urtisë e mbolla.”)

28

*Me ta Farën e Urtisë e mbolla,
Dhe me dorën time u mundova derisa u rrit:
Dhe kjo ishte krejt E Korra që e mblodha –
“Erdha si Ujë, dhe si Frymë po shkoj.”*

FJALOR:

Me ta: Në shoqërinë e mjekëve e shenjtëve të urtë që më mësuan (të përmendur në katërvargëshin e mëparshëm).

Farën e Urtisë: Mësimet dhe kontaktin e guruve apo mësuesve fetarë që e rrënjosën në mua merakun për realizimin (rrokjen, kuptimin) e të vërtetës.

E mbolla: E futa atë urti në dheun e shpirtit tim.

Me dorën time u mundova derisa u rrit: Përpjekjet e mija të sinqerta në meditimin ditor e ushqyen rritjen e realizimit (rrokjes, kuptimit) tim.

Krejt E Korra: Realizimi (rrokja, kuptimi) i vetes.

Erdha si Ujë: Kur e nisa kërkimin tim për Zotin, isha i dobët e i paqëndrueshëm, si uji.

Si Frymë po shkoj: U bëra i eterizuar (me bukuri qiellore), i fuqishëm e i lirë; shpirti im i astralizuar (i aurizuar) dhe i tejpastruar u bë kudoprezent – i shpërndarë në të gjitha drejtimet, si fryma (era).

29

*Futur në këtë Gjithësi, dhe pse – duke mos ditur,
As prej nga, si Uji që rrjedh deshi-s'deshi;
Dhe dalë nga ajo, si Frymë përgjatë Mbeturinave,
Nuk e di se ku, që fryn deshi-s'deshi.*

FJALOR:

Futur në këtë Gjithësi: Lindur në tokë në ambientin e saj kozmik.

Duke mos ditur: Në një gjendje të injorancës në fillim, nuk e dija arsyen për këtë ekzistencë të vdekshme.

As prej nga: As zanafillën e qenies.

Rrjedh deshi-s'deshi: Duke ardhur i pafuqishëm në këtë tokë.

Dalë nga ajo: I lirë nga kufizimet vdekatore.

Si Frymë: Si Shpirt.

Përgjatë Mbeturinave: Duke fluturuar shpejt mbi materien.

Nuk e di se ku: Nuk i di kufijtë e sferës së pafund të Përherësisë.

30

Çka, pa pyetur, deri këtu nxitoi nga ku?

Dhe, pa pyetur, deri ku nxitoi prandaj!

Edhe një, dhe edhe një Kupë për ta përmbytur

Kujtimin e kësaj Paturpësie!

FJALOR:

Pa pyetur: Pa lejen tonë të vetëdijshme.

Deri këtu nxitoi nga ku: Dërguar në tokë nga çfarë vendi i panjohur.

Deri ku nxitoi prandaj: Në çfarë vendi të çuditshëm na largojnë në mënyrë misterioze nga kjo tokë?

Edhe një, dhe edhe një Kupë: Përjetimet e përsëritura të vetëdijes hyjnore përmes intuitës.

Për ta përmbytur kujtimin e kësaj Paturpësie: Për ta dëbuar kujtimin e të menduarit injorant të të shkuarës, vetëdijes së vdekshme që është fyerje ndaj natyrës sonë shpirtërore e cila është e pavdekshme dhe e njeh Zotin.

Nga Qendra e Tokës telart nëpër Portën e Shtatë

U ngrita, dhe në Fronin e Saturnit u ula,

Dhe shumë Nyje i zgjidha Rrugës;

Por jo Nyjën e Vdekjes dhe të Fatit Njerëzor.

FJALOR:

Qendra e Tokës: E përkufizuar në traktatet e Jogës si *Muladhara çakra*, e vendosur në pleksusin (rrjetin nervor) kokigeal (te ashti i vogël trekëndor në fund të shtyllës kurrizore); qendra e parë ose më e ulët shpirtërore në shtyllën kurrizore. Është porta e parë përmes së cilës vetëdija dhe jeta e përbrendësuar duhet të kalojnë në ngjitjen e tyre telart drejt Shpirtit në tru.

Portën e Shtatë: *Sahasrara-n*, qendrën më të lartë jogike të vetëdijes hyjnore dhe të forcës së përqendruar të jetës, të vendosur në tru në majë të kokës. Kjo qendër në Joga figurativisht quhet si lotusi (*zambaku*) me mijëra petale, për shkak se fuqia e përqendruar e Shpirtit e vendosur në fron këtu i rrezaton mijëra rreze të dritës hyjnore.

U ngrita: E ngrita vetëdijen dhe jetën time përmes gjashtë çakrave cerebrospinale (trushpinore) deri te lotusi me mijëra petale.

Në Fronin e Saturnit u ula: “Froni” i referohet selisë së vetëdijes dhe të jetës në njeriun, e përqendruar në tru dhe në nënqendrat në shpinë. “Saturni” këtu i referohet Satanit, aspektit negativ të forcës krijuese kozmike, që e mban tërë krijimin në gjendje të deluzionit, apo ashtu që të duket i ndarë nga Zoti, përmes fuqisë së majës (*maya*), injorancës. Njeriu i zakonshëm sundohet nga kjo injorancë. Por në gjendjen e vetëdijes së ngritur hyjnore, injoranca rrëzohet nga froni dhe urtia sundon në vend të saj.

Shumë Nyje i zgjidha Rrugës: Vetëdija ime kaloi nëpër të shtatë qendrat cerebrospinale (trushpinore), duke i zgjidhur në secilën nyjat e jetës dhe të vetëdijes që e patën lidhur shpirtin me trupin. Shumë mistere kozmike u zbuluan me hapjen e secilës qendër.

Jo Nyjën e Vdekjes dhe të Fatit Njerëzor: Shpirti individual nuk është përgjithmonë i lirë nga karma (efektet e veprimeve të shkuara të njeriut apo i ashtu-quajturit fati), apo nga vdekja, deri kur ta ketë mposhtur plotësisht deluzionin dhe t’i lërë mbështjellësit e tij fizikë, astralë (aur-orë) dhe shkakorë, dhe shkrihet në Shpirtin Hyjnor.

Ishte një Derë të cilës nuk i gjeta Çelës:

Ishte një Perde përtej të cilës s'mund të shihja:

Një Bisedë e vogël për pak kohë mes MEJE e TEJE

Ashtu dukej – dhe pastaj jo më mes TEJE e MEJE.

FJALOR:

Një Derë: Portali ndërmjet të fundmes dhe Të Pafundmes; të manifestuarës dhe Absolutes; shpirtit individual dhe Shpirtit Hyjnor.

Nuk i gjeta Çelës: Nuk munda të hyj.

Një Perde: Perceptimet më të holla të gjendjeve hyjnore të vetëdijes që ende e fshehnin Absoluten e Pamanifestuar.

Bisedë e vogël për pak kohë mes MEJE e TEJE: Perceptimi i ndarjes ndërmjet shpirtit individual dhe Shpirtit Hyjnor, për shkak të ligjit të relativitetit.

Pastaj jo më mes TEJE e MEJE: Në bashkim me Absoluten, nuk ndjehet kurrfarë ekzistence e ndarë ndërmjet të devotshmit dhe Hyjnisë së madhe Kozmike.

33

Pastaj vetë Qiellit kumbues i klitha,

Duke e pyetur: “Çfarë Llampe kishte Fati për t’i udhëzuar

Fëmijët e tij të vegjël që pengohen në Errësinë?”

Dhe – “Një Të Kuptuar të verbër” u përgjigj Qielli.

FJALOR:

Qiellit kumbues: Vetëdijes së lumtur qiellore që shpaloset, e cila ndjehet në meditim të thellë.

Çfarë Llampe: Çfarë lloji të inteligjencës.

Fati: Ligji i shkakut dhe i pasojës, apo karma, që vepron me saktësi të drejtë dhe matematike. “Atë që njeriu mbjell, atë edhe do ta korrë!” (Galatasve, 6:7).

Fëmijët e vegjël që pengohen në Errësinë: Qeniet njerëzore që gabojnë për shkak të mungesës së urtisë, dhe për pasojë bien viktimë e veseve të këqija të vetë-krijuara dhe të efekteve karmike të veprimeve të gabuara.

Një Të Kuptuar të verbër: Të kuptuarit e papërsosur të inteligjencës së vdekshme, që është i mençur në mënyrë tokësore por i verbër shpirtërisht.

34

Pastaj këtij Tasi prej balte ia afrova

Buzën time – fshehtësinë e Pusit të Jetës ta mësoj:

Dhe Buzë më Buzë murmuriti – “Sa je gjallë

Pi! – se kur të vdesësh më s’kthehesh kurrë.”

FJALOR:

Pastaj: Pasi e ndjeva Shpirtin Hyjnor gjigant, pa krijim.

Këtij Tasi prej balte: Trupit fizik me vetëdijen e tij tokësore.

Buzën time: Urtinë time individuale.

Fshehtësinë e Pusit të Jetës ta mësoj: T’i ndjej ujërat e fshehta të Shpirtit Hyjnor si rrjedhin nëpër tërë jetën materiale.

Buzë më Buzë murmuriti: Shpirti Hyjnor transcendental ma njoftoi urtinë e brendshme.

Sa je gjallë: Sa të kesh realizim (rrokje, kuptim) të Vetes në këtë mishërim aktual.

Pi: Ndjeje lumturinë hyjnore të Shpirtit Hyjnor brenda teje dhe brenda të gjitha gjërave.

Kur të vdesësh: Kur të jesh në atë gjendje ku shpirti yt individual është plotësisht i lirë, jo veç nga burgosja e trupit fizik të gjashtëmbëdhjetë elementeve (si në vdekje), por edhe nga trupat astralë (aur-alë) dhe shkakorë.¹

Më s’kthehesh kurrë: Nuk do të detyrohesh më nga ligji i shkakut e pasojës që të rimishërohesh.

¹ Trupi astral (aur-al) përbëhet nga elektriciteti i vetëdijshëm apo nga forca ndriçuese e jetës. Trupi shkakor, që i përmban farat e mbetura të veprimeve dhe tendencat e grumbulluara për jetët e ardhshme, përbëhet nga tridhjetë e pesë idetë e Shpirtit Hyjnor nga të cilat vijnë manifestimet – që janë më të pakëndshme – të trupave astral dhe fizik. Njeriu i realizimit (i rrokjes, i kuptimit) e di se si ta çlirojë shpirtin e tij individual që është krijuar sipas konceptit (shëmbëlltyrës) së Zotit – jo veç nga skllavëria e trupit fizik, por edhe nga ajo e trupave astral dhe shkakor, dhe ta bashkojë atë me Shpirtin Hyjnor të kudondodhur.

35

*Mendoj se Ena, që me Artikulim
Arratisës u përgjigj, dikur jetonte,
Dhe kënaqej; dhe Buza e ftohtë që e putha
Sa Puthje mund t'i merrte – dhe t'i jepte!*

FJALOR:

Ena: Trupi fizik, me vetëdijen e tij trupore.

Artikulim arratisës: Zëri që i ka “shpëtuar” kufizimit të shprehjes fizike për t'i artikuluar në gjuhën universale vibrimet e mendimit që kuptohen nga intuita.

U përgjigj: Vetëdija e trupit iu përgjigj pyetjeve të bëra nga intuita e shpirtit.

Dikur jetonte, dhe kënaqej: Gjersa ishte në gjendje të zgjuar, vetëdija nganjëherë tërhiqej nga gëzimi-i-Zotit përbrenda, dhe nganjëherë nga mendjelehtësitë e shqisave.

Buza e ftohtë: Gjendja si në vdekje e trupit në ekstazë; gjithashtu, gjendja negative si në vdekje e shpirtit individual kur manifestohet si vetëdije e trupit.

Sa Puthje mund t'i merrte – dhe t'i jepte: Fuqia e fshehtë e trupit apo e vetëdijes materiale për ta marrë dhe për t'iu përgjigjur realizimit (rrokjes, kuptimit) hyjnor.

36

Se te Tregu, në një Muzg Dite

E shikoja Poçarin duke e goditur Argjilën e tij të lagur:

Dhe me Gjuhën e saj tërësisht të zhdukur

Murmurinte – “Butësisht, Vëlla, butësisht, falu!”

FJALOR:

Tregu: Sfera e Vibrimit Kozmik prej nga vijnë të gjitha qeniet e krijuara.

Në një Muzg Dite: Gjendja e ekstazës, kur dielli i vetëdijes perëndon në vetëdijen e trupit dhe shkëlqen me vetëdije-të-Zotit.

E shikoja Poçarin: E pashë me syrin tim shpirtëror gjithë-pamës Inteligjencën Krijuese Kozmike.

Duke e goditur Argjilën e tij të lagur: Duke e shndërruar energjinë kozmike në forma njerëzore.

Gjuhën e saj tërësisht të zhdukur: Inteligjencën e qetë intuitive të shpirtit që rimishërohet.

“Butësisht, Vëlla, butësisht, falu!”: “O Ligj Kozmik, të lutem zbutë rregullin tënd të saktë të drejtësisë kur e zbaton në jetën time.”

37

Ah, mbushe Kupën: – çka të leverdis ta përsëritësh

Si na rrëshqet Koha nën Këmbë:

E NESËRMJA e palindur dhe E DËESHMJA e vdekur

Pse të brengosemi për to nëse E SOTMJA është e ëmbël!

FJALOR:

Mbushe Kupën: Dehu me perceptimet intuitive të Zotit.

Çka të leverdis ta përsëritësh: Çfarë dobie ka pishmani i kotë?

Na rrëshqet Koha nën Këmbë: Marshimi i kohës që është i pandërprerë e pa keqardhje.

E NESËRMJA e palindur dhe E DËESHMJA e vdekur: Në Vetëdijen Kozmike ekziston veç e tashmja e përhershme, pa iluzionin e së shkuarës apo të së ardhmes.

E SOTMJA është e ëmbël: Lumturia përherë e re (e freskët) e Zotit në tash-in e përhershëm.

38

*Një Çast në Mbeturinat e Asgjësimit,
Një Çast, nga Pusi i Jetës për ta shijuar –
Yjet po perëndojnë dhe Karvani
Niset për agun e Asgjësë – Oh, nxito!*

FJALOR:

Një Çast: Gjendja e parë, negative e realizimit (rrokjes, kuptimit) hyjnor suprem.

Mbeturinat e Asgjësimit: Një zbrazëti e brendshme, një gjendje negative e paqes absolute – Nirvana – që është përjetimi i parë i shpirtit në meditim të thellë.

Një Çast: Gjendja e dytë, pozitive e zgjimit hyjnor.

Pusi i Jetës për ta shijuar: Pasi ta kesh ndjerë zbrazëtinë negative të paqes së brendshme, apo Nirvanës, ta ndjesh gjendjen më të thellë, pozitive të bashkimit me Shpirtin Hyjnor si Lumturi e përhershme gjithnjë e re (e freskët).

Yjet po perëndojnë: Pasi i devotshmi i arrin këto gjendje hyjnore, karma e tij e shkuar, e treguar nga pozita e yjeve në horoskopin e tij, nis ta humbë kontrollin e fatit të tij.

Karvani: Procesioni (vargani) i shpirtit me arritjet e tij fisnike dhe cilësitë e tij hyjnore.

Niset për agun e Asgjësë: Nga fillimi i gjendjes së parë apo negative të Nirvanës, shpirti pastaj niset drejt realizimit (rrokjes, kuptimit) të Të Vërtetës Absolute dhe arritjes së lirisë nga rilindja.

39

Sa kohë, sa kohë, në Ndjekje të Pafund

Të Kësaj dhe të Asaj përpjekjeje dhe grindjeje?

Më mirë ji i gëzuar me Rrushin e frytshëm

Sesa më i pikëlluar pa Frut apo pas Frutit të hidhur

FJALOR:

Sa kohë: Një vitet e sa jetëve?

Në Ndjekje të Pafund: Në angazhim në aktivitetet e kësaj bote të mishërimeve të pafund.

Të Kësaj dhe të Asaj përpjekjeje dhe grindjeje: Të merakeve e shumëllojshme dhe të përpjekjeve e grindjeve të mundimshme për t'i fituar objektet e tyre.

Ji i gëzuar: Ji Hyjnisht plot gëzim.

Me Rrushin e frytshëm: Me lumturinë shpëtimtare të realizimit (rrokjes, kuptimit) të Zotit.

Sesa më i pikëlluar pa Frut apo pas Frutit të hidhur: Sesa të kesh palumturi për veten që nuk të preokupon asnjë kërkim apo interes në jetë, apo se zhgënjimi vjen gjithmonë nga shija e mbetur e kënaqësive shqisore.

40

E dini, Miqtë e mi, qe sa kohë në Shtëpinë time

Për një Martesë të re kam pirë në Gosti:

E divorcova Arsyen e vjetër shterpë nga Shtrati im,

Dhe e mora Të Bijën e Hardhisë për Grua.

FJALOR:

Miqtë: Meraket shpirtërore.

Për një Martesë të re: Për një realizim (rrokje, kuptim) të ri të bashkimit të harruar të përhershëm të shpirtit individual dhe Shpirtit Hyjnor.

Në Gosti: Në festimin e brendshëm hyjnor, në kultivimin e gëzueshëm të dashurisë së Shpirtit Hyjnor në meditim.

Arsyen e vjetër shterpë: Arsyen (rezonin) e thatë teologjik, që bazohet në përjetimin shqisor, dhe prandaj është shterpë, e paaftë për ta prodhuar realizimin (rrokjen, kuptimin) e Zotit.

Shtrati: Divani i jetës në të cilin pushojnë (mbështeten) të gjitha proceset e vetëdijes.

Të Bijën e Hardhisë: Intuitën dehëse që e zbulon Shpirtin Hyjnor dhe që e prodhon lumturinë.

41

*Se “ËSHTE ” dhe “NUK-ËSHTE ” megjithëse me Rend e Rregull
Dhe “LART-E-POSHTË ” përjashta, do të mund t’i përkufizoj,
Megjithatë në krejt ato që më interesonte t’i dija,
Nuk isha kurrë i thellë në asgjë pos – Verës.²*

FJALOR:

“ËSHTE ”: Qenia që është përherë.

“NUK-ËSHTE ”: Materia, që duket reale për shqisat e megjithatë është e ndryshueshme, lojë iluzore e forcave deluzionuese dhe e jorealitetit.

Me Rend e Rregull: Me dogmatizëm teologjik.

Lart: E jashtmjia – vetëdija sipërfaqësore dhe materia.

Poshtë: E brendshmja – mbretëria e shpirtit individual dhe Shpirtit Hyjnor e fshehur brenda vetëdijes njerëzore dhe materies.

Përjashta: Përjashta “rendit e rregullit” apo dogmatizmit; domethënë me logjikë të pastër.

Verës: Verës dehëse të realizimit (rrokjes, kuptimit) hyjnor.

² Në botimin e dytë të rishikuar nga Edward FitzGerald ky katërvargësh është qartësuar shumë:

*Se “ËSHTE ” dhe “NUK-ËSHTE ” megjithëse me Rregull dhe Vijë
Dhe “LART-E-POSHTË ” i përkufizoj me Logjikë,
Nga krejt ato që duhet të më interesojë t’i zbërthej,
Nuk isha kurrë në asgjë pos – Verës.*

42

*Dhe së fundmi, pranë Derës së Tavernës hap-e-krah,
Erdhi duke u përvojedhur nëpër Muzg një Trajtë e Engjëllit
Duke e mbajtur një Enë në Supin e tij; dhe
Ma ofroi ta shijoj; dhe ishte – Rrushhi!*

FJALOR:

Së fundmi: Pas arritjes së realizimit (rrokjes, kuptimit) të Vetes me meditim.

Pranë Derës së Tavernës: Pranë Derës së intuitës në hanin e karvaneve të mbivetëdijes.

Erdhi duke u përvojedhur: Erdhi në mënyrën subtile, shumë të qetë në të cilën i vijnë të devotshmit perceptimet shpirtërore.

Nëpër Muzg: Nëpër natën e qetësisë së brendshme, sfondin e errët pa errësirë në të cilin shfaqen perceptimet e mbivetëdijshme.

Një Trajtë e Engjëllit: Një manifestim i vetëdijes-së-Zotit.

Një Enë: Kupa pa fund e urtisë.

Ta shijoj: Ta përshkoj vetëdijen njerëzore me vetëdije hyjnore.

Rrushhi: Lumturia gjithmonë e re (e freskët).

43

Rrushi i cili mundet me Logjikë absolute

Sektet turbulluese Dy-dhe-Shtatëdhjetë t'i ngatërrojë:

Alkimisti subtil që në Shpejtësi

Metalin e plumbtë të Jetës në Ar e shndërron.

FJALOR:

Rrushi: Lumturia e kontaktit-me-Zotin dhe e realizimit (rrokjes, kuptimit) të Vetes nga ai bashkim.

Me Logjikë absolute: Me intuitë, me zotësinë e gjithëdijshme të shpirtit që e prodhon arsyen e një njeriu të realizimit (rrokjes, kuptimit) të Vetes.

Sektet turbulluese: Mësimet teologjike kundërthënëse.

Alkimisti subtil: Vetëdija hyjnore, që në mënyrë subtile por të sigurt dhe të plotë e shndërron vetëdijen tokësore, siç e ndryshojnë kimikatet natyrën e metalit.

Në Shpejtësi: Transcendimi i kufizimeve të kohës, që e qeveris përparimin e zakonshëm të ngadalshëm të evolucionit të njeriut në vetëdije më të lartë.

Metalin e plumbtë të Jetës: Jetën prozaike (të mërzitshme) të përditshme plot frustrim të errët e të rëndë.

Në Ar: Në lumturinë e vërtetë dhe të qëndrueshme.

44

*Mahmudi i fuqishëm, Zotëruesi fitimtar,
Gjithë Hordhinë mosbesimtare e të zezë
Të Frikave e Pikëllimeve që e dërrmojnë Shpirtin
I shkapërderdh e i vret me Shpatën e tij magjike.*

FJALOR:

Mahmudi: Mbret luftëtar i shekullit të dhjetë.

Zotëruesi fitimtar: I devotshmi që i ka mposhtur tundimet e ndjenjave dhe është zotërues dhe padron i mendjes së tij dhe i tendencave të saj.

Hordhinë mosbesimtare e të zezë: Injorancën, që prodhon errësirë apo gabim në shpirt, duke shkaktuar dyshim për ekzistencën e Zotit dhe për epërsinë e rrugëve të mira ndaj të këqijave.

I shkapërderdh e i vret: Urtia së pari i shkapërderdh ushtarët e errësirës nga fortesat e shpirtit, pastaj i shkatërron ata. Përmes urtisë, tërë dobësitë psikologjike largohen fillimisht, dhe në fund, rrënjët e tërë të këqijave që e prekin shpirtin shkatërrohen plotësisht.

Shpatën e tij magjike: Urtinë, nga fuqia gjithë-mposhtëse e dallimit të të mirës e të keqes që e zbulon shpirtin, e cila vjen nga i devotshmi përmes meditimit.

45

Po lëri Të Urtit të grinden me zemërim, dhe me mua

Grindja e Universit le të jetë

Dhe, në ndonjë cep të divanit Hubbub,

Bëj Lojë nga ajo që bën sa më shumë nga Ti.

FJALOR:

Lëri Të Urtit të grinden me zemërim: Lëri intelektualët të grinden për teoritë kundërthënëse.

Grindja e Universit: Paradokset misterioze të universit, që nuk ofrojnë përgjigje për pyetjet e atyre që s'kanë durim.

Në ndonjë cep të divanit Hubbub: Ulu në qoshen e qetësisë në meditim, i tërhequr thellësisht nga shpërqendrimet tokësore dhe nga shqetësimi mendor.

Bëj Lojë: Mos e merr kaq seriozisht misterin e jetës, të cilin s'mund ta kuptosh; shijoj si lojë apo sport – *lila* e Zotëruesit, siç quhet në shkrimet e shenjta Hindu.

Nga ajo që bën sa më shumë nga Ti: Ligjet e pashpjegueshme të jetës që duket se zbaviten kaq shkujdesur me ekzistencën tonë tokësore.

46

*Se brenda dhe jashtë, lart, përreth, poshtë,
S'është asgjë pos Shfaqje Magjike e Hijeve
E luajtur në një Kuti që Qiri e ka Diellin,
Rreth të cilës ne Figurat Fantazma vijmë e shkojmë.*

FJALOR:

Brenda dhe jashtë, lart, përreth, poshtë: Perceptimet e sferës tri-dimensionale të krijimit.

S'është asgjë: Materia nuk është asgjë pos *maja (maya)*, deluzion kozmik: format në dukje reale janë veç iluzore si imazhet në një ekran filmik, apo në filmat mendorë të ëndrrave. Perceptimet dimensionale në një ëndërr shihen se janë të rreme gjatë zgjimit; një person që bie nga një lartësi në ëndërr e zbulon, kur zgjohet, se nuk e ka ndryshuar pozitën e tij në hapësirë – ai ishte ëndërruesi, e jo e ëndërruara.

Shfaqje Magjike e Hijeve: Filma të mrekullueshëm të jetës që janë hartuar me mjeshtëri.

E luajtur në një Kuti: E shfaqur në skenën e universit – një “kuti” e fundshmërisë brenda pakufishmërisë së Pafundësisë që shtrihet përtej këtij krijimi vibrues.

Qiri e ka Diellin: Siç i zbulon një qiri i vogël imazhet silueta të një shfaqjeje me hije, siç e ndriçon dielli tokën, ashtu “dielli” shpirtëror i dritës krijuese vibruese të Zotit e shkakton shfaqjen e të gjitha imazheve në kutinë tonë të hijeve, të kufizuar në hapësirë, të krijimit të fundëm.

Figurat Fantazma: Duke i jehuar të vërtetat e shpjeguara qartë nga jogit e kohëve të lashta, shkenca tani e konfirmon realizimin (rrokjen, kuptimin) e tyre se format fizike të qenieve njerëzore nuk janë masat solide që i perceptojmë se janë, por valë elektromagnetike – fantazma të dritës që fluturojnë përreth në sfondin e hapësirës.

47

*Dhe nëse Vera që e pi, Buza që e shtyp,
Mbarojnë në Asgjënë ku krejt Gjërat mbarojnë – Po –
Atëherë pëlqejë gjersa Ti je, Ti je veç ajo
Që do të jesh – Asgjë – Ti nuk do të jesh më pak.*

FJALOR:

Vera: Samad'hi.

Asgjënë ku krejt Gjërat mbarojnë: Nirvanën, Shpirtin Absolut; nga i cili vijnë të gjitha gjërat dhe në të cilin shkrihen prapë.

Ti je veç ajo Që do të jesh – Asgjë: Natyra e vërtetë e njeriut nuk është forma e vdekshme por Shpirti i individualizuar, i pamanifestuar, plot lumturi.

48

*Gjersa Trëndafili e fryn bri Buzës së Lumit,
Me Khajjamin e vjetër, pijen e Vjeljes Së Mirë të Verës së Rubinit:
Dhe kur Engjëlli me Gllënjken e tij të errët
Të afrohet Ty – merre, dhe mos u tkurr.*

FJALOR:

Trëndafili: Lumtura hyjnore.

Lumit: Rrjedhës së forcës jetësore në *sushumna*, shtyllën kurrizore (shpinën) astrale (aurale)³ të izoluar brenda palcës kurrizore.

Khajjamin e vjetër: Shpirtin Gjithmonë-të-lashtë; apo vetëdijen e gurusë, bekimi dhe urtia e zjarrtë e të cilit e udhëzojnë të devotshmin në mbretërinë e Shpirtit.

Pijen e Vjeljes Së Mirë të Verës së Rubinit: Pijen e Verës së samad'hit (ekstazës).

Engjëlli: Vetëdija Krishtore, të cilës traktatet e jogës i referohen si *Kutast'ha Çaitania* (*Kutastha Chaitanya*), vetëdija e pafund e Zotit që është në qenie të tërë krijimit.

Me Gllënjken e tij të errët: Me rrëmbimin e tij thellësisht të përqendruar, kur i devotshmi e transcendon identifikimin me trupin dhe shkrihet me kudo-prezencën e Shpirtit.

Mos u tkurr: Një zog i mësuar prej kohësh me një kafaz zakonisht heziton kur i paraqitet një shans për t'u kthyer në lirinë e papenguar. Ngjashëm, një shpirt i futur në kafaz për kohë të gjatë në trup mund të lëkundet kur i ofrohet për herë të parë përjetimi i kudo-prezencës së gëzueshme në jogën e thellë të meditimit.

³ *Sushumna* është "shtylla kurrizore", ose kanali i jetës, i trupit astral, trupit subtil të dritës (të njeriut), *prana* apo jetë-tronet; i dyti nga tre mbështjellësit që e mbështjellin një pas një shpirtin: trupi shkakor apo ideor, trupi astral dhe trupi fizik. Fuqitë e trupit astral e gjallërojnë trupin fizik, siç e ndriçon elektriciteti një llampë. Në meditimin *samad'hi*, kur vetëdija kthehet përbrenda dhe rrjedh në rrjedhën e jetës *sushumna*, jogi e përjeton një gjendje të lumtur të mbivetëdijshe të vetëdijes shpirtërore të Realitetit Hyjnor, Shkakun dhe Substancën e krijimit.

49

Është krejt Fushë-e-shahut e Netëve e Ditëve

Ku Fati me Njerëz si Figura luan:

Ai lëviz aty-këtu, dhe jep mat e vret,

Dhe ato një nga një prapa në Dollap shtrihen.

FJALOR:

Është krejt: Kjo botë me dramën e saj të jetëve njerëzore.

Fushë-e-shahut e Netëve e Ditëve: Siç përbëhet një fushë e shahut nga fushat e bardha e të zeza në të cilat figurat që i përfaqësojnë sundimtarët dhe vartësit e tyre lëvizin përreth, ashtu toka rrotulluese me ditët dhe netët e alternuara e formon një tabelë të madhe të shahut në të cilën luhen jetët e figurave njerëzore të shahut.

Fati: Plani kozmik i bazuar në ligjin e shkakut e pasojës, që e qeveris aktivitetin dhe rezultatet e të gjitha gjërave dhe të të gjithë njerëzve. Ky ligj shkencor quhet edhe ligji i karmës; operimi i tij i shpjegon ato rrethana që gjerësisht keqinterpretohen si ngjarje të rastësishme. Ngjarjet e papritura të pëlqyeshme apo të papëlqyeshme përgjithësisht pranohen si akte të një fati të verbër, ku shkaqet e tyre nuk njihen nga shumica e individëve për shkak të mungesës së urtisë, apo të injorancës së funksionimit të ligjit kozmik.

Me Njerëz si Figura: Qeniet shqisore nën ndikimin e shprehive të para-lindjes, të rimishëruara (prirjet karmike të sjella nga jetët e kaluara) janë si figurat e shahut të lëvizura nga dora e “fatit” apo shkaqet e padukshme.

Ai lëviz aty-këtu, dhe jep mat e vret: Njerëzit lëvizin nga një gjendje apo konditë në tjetrën nëpër jetët e tyre, dhe shpesh pengohen në qëllim, të paaftë t’i realizojnë planet e tyre. Në fund, ekzistenca e tyre ndërpritet nga tranzicioni i quajtur vdekje. “Mati” (shkurtesë për “shah-mat”) është term në shah që tregon se mbreti i dikujt është në shah dhe nuk mund të ikë nga ai; ai lojtar pastaj e humb lojën. Mati i Budallait (Fool’s Mate), Mati i Dijetarit (Scholar’s Mate), Mati i Ngulfatur (Smothered Mate), etj. e kanë të gjithë rezultatit e njëjtë final, duke dalluar veç në lëvizjet e bëra në tabelën e shahut. Prandaj, fjala “mat” në këtë katërvargësh domethënë të jesh i hutuar, i penguar, i frustruar, i ngatërruar apo i mundur.

Prapa në Dollap shtrihen: Siç largohet secila figurë e shahut, pasi të kapet, ashtu qeniet njerëzore, pasi i ka mundur fati në bixhoz, tërhiqen në gjendje të ndërmjetme, apo qiell astral, ndërmjet mishërimeve.

50

*Topi nuk t'i pyet Po-të apo Jo-të,
Por Djathtas a Majtas gjersa godet Lojtari shkon;
Dhe Ai që të hodhi poshtë në Fushë,
Ai i di të gjitha – AI i di – AI i di!*

FJALOR:

Topi nuk t'i pyet Po-të apo Jo-të: Jetët njerëzore të vërvitura e të goditura nga karma nuk e kanë lirinë e vullnetit për ta udhëhequr drejtimin e tyre, por duhet të lëvizin të pafuqishme në drejtimin që dërgohen.

Djathtas a Majtas: Rruga e drejtë ose e kundërta e saj, rruga e keqe.

Gjersa godet Lojtari: Siç përcaktohet nga ligji i shkakësisë (karma) që i krijon prirjet e mira apo të këqija në gjendjen aktuale mendore sipas shprehive të fituara në të shkuarën e kësaj jete apo të jetëve të mëparshme.

Ai që të hodhi poshtë në Fushë: Zoti që të krijoi dhe të vendosi në këtë planet.

Ai i di të gjitha: Veç Zoti, me syrin e Tij të urtisë, e percepton udhën që e kalon jeta juaj në rrugën e mirë apo të keqe sipas të shkuarës suaj dhe motiveve e veprimeve të tashme. Veç ai e di se çka do të bëni me jetën tuaj në të ardhmen. Veç ai i di vërtet të gjitha jetët tuaja nga fillimi deri në fund, nga shfaqja e parë e egos suaj, deri te ri-përthithja në Të – ribashkimi i shpirtit me Zotin.

Rubaijat e Omar Khajamit (vetëm vargjet)

26

*Oh, eja me Khajjamin e vjetër, dhe lëre Të Urtin
Le të flasë; një gjë është e sigurt, se Jeta fluturon;
Një gjë është e sigurt, dhe Të Tjerat janë Rrena;
Lulja që një herë ka çelë vdes përgjithmonë.*

27

*Vetë kur isha i ri i frekuentoja me qejf të zjarrtë
Mjekun dhe Shenjtin, dhe e dëgjoja Argumentin e madh
Për të dhe rreth saj: por gjithmonë
Dilja nga e njëjta Derë në të cilën hyja.*

28

*Me ta Farën e Urtisë e mbolla,
Dhe me dorën time u mundova derisa u rrit:
Dhe kjo ishte krejt E Korra që e mbloodha –
“Erdha si Ujë, dhe si Frymë po shkoj.”*

29

*Futur në këtë Gjithësi, dhe pse – duke mos ditur,
As prej nga, si Uji që rrjedh deshi-s'deshi;
Dhe dalë nga ajo, si Frymë përgjatë Mbeturinave,
Nuk e di se ku, që fryn deshi-s'deshi.*

30

*Çka, pa pyetur, deri këtu nxitoi nga ku?
Dhe, pa pyetur, deri ku nxitoi prandaj!
Edhe një, dhe edhe një Kupë për ta përmbytur
Kujtimin e kësaj Paturpësie!*

31

*Nga Qendra e Tokës telart nëpër Portën e Shtatë
U ngrita, dhe në Fronin e Saturnit u ula,
Dhe shumë Nyje i zgjidha Rrugës;
Por jo Nyjën e Vdekjes dhe të Fatit Njerëzor.*

32

Ishte një Derë të cilës nuk i gjeta Çelës:

Ishte një Perde përtej të cilës s'mund të shihja:

Një Bisedë e vogël për pak kohë mes MEJE e TEJE

Ashtu dukej – dhe pastaj jo më mes TEJE e MEJE.

33

Pastaj vetë Qiellit kumbues i klitha,

Duke e pyetur: “Çfarë Llampe kishte Fati për t'i udhëzuar

Fëmijët e tij të vegjël që pengohen në Errësi?”

Dhe – “Një Të Kuptuar të verbër” u përgjigj Qielli.

34

Pastaj këtij Tasi prej balte ia afrova

Buzën time – fshehtësinë e Pusit të Jetës ta mësoj:

Dhe Buzë më Buzë murmuriti – “Sa je gjallë

Pi! – se kur të vdesësh më s'kthehesh kurrë.”

35

*Mendoj se Ena, që me Artikulim
Arratisës u përgjigj, dikur jetonte,
Dhe kënaqej; dhe Buza e ftohtë që e putha
Sa Puthje mund t'i merrte – dhe t'i jepte!*

36

*Se te Tregu, në një Muzg Dite
E shikoja Poçarin duke e goditur Argjilën e tij të lagur:
Dhe me Gjuhën e saj tërësisht të zhdukur
Murmurinte – “Butësisht, Vëlla, butësisht, falu!”*

37

*Ah, mbushe Kupën: – çka të leverdis ta përsëritësh
Si na rrëshqet Koha nën Këmbë:
E NESËRMJA e palindur dhe E DJËSHMJA e vdekur
Pse të brengosemi për to nëse E SOTMJA është e ëmbël!*

38

*Një Çast në Mbeturinat e Asgjësimit,
Një Çast, nga Pusi i Jetës për ta shijuar –
Yjet po perëndojnë dhe Karvani
Niset për agun e Asgjësë – Oh, nxito!*

39

*Sa kohë, sa kohë, në Ndjekje të Pafund
Të Kësaj dhe të Asaj përpjekjeje dhe grindjeje?
Më mirë ji i gëzuar me Rrushin e frytshëm
Sesa më i pikëlluar pa Frut apo pas Frutit të hidhur*

40

*E dini, Miqtë e mi, qe sa kohë në Shtëpinë time
Për një Martesë të re kam pirë në Gosti:
E divorcova Arsyen e vjetër shterpë nga Shtrati im,
Dhe e mora Të Bijën e Hardhisë për Grua.*

41

*Se “ËSHTE ” dhe “NUK-ËSHTE ” megjithëse me Rend e Rregull
Dhe “LART-E-POSHTË ” përjashta, do të mund t’i përkufizoja,
Megjithatë në krejt ato që më interesonte t’i dija,
Nuk isha kurrë i thellë në asgjë pos – Verës.⁴*

42

*Dhe së fundmi, pranë Derës së Tavernës hap-e-krah,
Erdhi duke u përvojdhur nëpër Muzg një Trajtë e Engjëllit
Duke e mbajtur një Enë në Supin e tij; dhe
Ma ofroi ta shijoj; dhe ishte – Rrushi!*

43

*Rrushi i cili mundet me Logjikë absolute
Sektet turbulluese Dy-dhe-Shtatëdhjetë t’i ngatërrojë:
Alkimisti subtil që në Shpejtësi
Metalin e plumbtë të Jetës në Ar e shndërron.*

⁴ Në botimin e dytë të rishikuar nga Edward FitzGerald ky katërvargësh është qartësuar shumë:

*Se “ËSHTE ” dhe “NUK-ËSHTE ” megjithëse me Rregull dhe Vijë
Dhe “LART-E-POSHTË ” i përkufizoj me Logjikë,
Nga krejt ato që duhet të më interesojë t’i zbërthej,
Nuk isha kurrë në asgjë pos – Verës.*

44

*Mahmudi i fuqishëm, Zotëruesi fitimtar,
Gjithë Hordhinë mosbesimtare e të zezë
Të Frikave e Pikëllimeve që e dërrmojnë Shpirtin
I shkapërderdh e i vret me Shpatën e tij magjike.*

45

*Po lëri Të Urtit të grinden me zemërim, dhe me mua
Grindja e Universit le të jetë
Dhe, në ndonjë cep të divanit Hubbub,
Bëj Lojë nga ajo që bën sa më shumë nga Ti.*

46

*Se brenda dhe jashtë, lart, përreth, poshtë,
S'është asgjë pos Shfaqje Magjike e Hijeve
E luajtur në një Kuti që Qiri e ka Diellin,
Rreth të cilës ne Figurat Fantazma vijmë e shkojmë.*

47

*Dhe nëse Vera që e pi, Buza që e shtyp,
Mbarojnë në Asgjënë ku krejt Gjërat mbarojnë – Po –
Atëherë pëlqeje gjersa Ti je, Ti je veç ajo
Që do të jesh – Asgjë – Ti nuk do të jesh më pak.*

48

*Gjersa Trëndafili e fryn bri Buzës së Lumit,
Me Khajjamin e vjetër, pijen e Vjeljes Së Mirë të Verës së Rubinit:
Dhe kur Engjëlli me Gllënjken e tij të errët
Të afrohet Ty – merre, dhe mos u tkurr.*

49

*Është krejt Fushë-e-shahut e Netëve e Ditëve
Ku Fati me Njerëz si Figura luan:
Ai lëviz aty-këtu, dhe jep mat e vret,
Dhe ato një nga një prapa në Dollap shtrihen.*

50

*Topi nuk t'i pyet Po-të apo Jo-të,
Por Djathtas a Majtas gjersa godet Lojtari shkon;
Dhe Ai që të hodhi poshtë në Fushë,
Ai i di të gjitha – AI i di – AI i di!*

Për botimin

Bibliografia

Yogananda, Paramhansa. *Wine of the Mystic — The Rubaiyat of Omar Khayyam: A Spiritual Interpretation*, Self-Realization Fellowship, 1994

Online

<https://botimetrb.wordpress.com/>

Licensimi

Ky publikim lëshohet nën licensën

Attribution-NonCommercial-ShareAlike

CC BY-NC-SA

This license lets others remix, tweak, and build upon your work non-commercially, as long as they credit you and license their new creations under the identical terms.

që nënkupton se i lejon të tjerët ta shkarkojnë dhe ta shpërndajnë te të tjerët, ta ndryshojnë punën në mënyrë jokomerciale, përderisa e përmendin burimin dhe i licencojnë krijimet e reja nën terma identike. Për më tepër, shih:

<http://creativecommons.org/licenses/>